

Novi Fond za oporavak i otpornost (RRF) – potencijalni korisnici i mogućnosti financiranja projekata u Hrvatskoj

Mr. sc. Ivana Maletić, članica Europskog revizorskog suda

On-line konferencija „Novi proračun EU-a 2021.-2027. i programi u okviru EU sljedeće generacije za organizacije civilnog društva u RH”, 25. siječnja 2021.

Omotnice za Hrvatsku iz novog prijedloga VFO-a i NGEU-a (Komisija + Vijeće), u mil. eura, tekuće cijene

Izvor financiranja	Program / Fond	Omotnica za Hrvatsku
VFO	Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	5.356
	Kohezijski fond (KF)	1.547
	Europski socijalni fond plus (ESF+)	1.983
	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)	2.146
	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)	244
	Ispregovarani dodatak za kohezijsku politiku	500
	Program potpore SURE	1.000
	Ukupno:	12.776
NGEU		8.530
	Fond za oporavak i otpornost (RRF)	<ul style="list-style-type: none"> • Od čega bespovratna sredstva: 6.180 • Od čega zajmovi: 2.350 (max. 3.500 odnosno 6,8% BND-a)
	REACT-EU	700 - 800
	Fond za pravednu tranziciju (FPT)	300
	Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu (rescE)	Prema načelu solidarnosti, nema inicijalne dodjele po državama članicama.
	Ruralni razvoj (EPFRR)	100
Ukupno:	9.730	
VFO + NGEU ukupno za Hrvatsku:		22.506

Izvor: obrada autorice prema podacima Europske komisije.

Opće značajke RRF-a

- **Široko postavljen opći cilj** – prijedlog EK u uputama vezano uz dodjelu sredstava po posebnim ciljevima: 37% za zelenu tranziciju, 20% za digitalnu tranziciju
- **Široko područje primjene** – mogućnost financiranja istih projekata kao u okviru ESI fondova.
- Potpora u obliku **bespovratnih sredstava i zajmova** državama članicama (sredstva namijenjena nacionalnoj razini).
- Svakoj državi članici regulativom dodijeljen maksimalni iznos sredstava koje može povući.
- Isplata sredstava prema postignutim rezultatima i ciljevima utvrđenima u **Planu za oporavak i otpornost** – isplate nisu vezane uz troškove projekata!

6 STUPOVA RRF-A

1. Zelena tranzicija
2. Digitalna transformacija
3. Pametan, održiv i uključiv rast (DČ trebaju objasniti kako RRP doprinosi provedbi Europskog stupa socijalnih prava)
4. Socijalna i teritorijalna kohezija
5. Zdravstvo i, ekonomska, socijalna i institucionalna otpornost
6. Politike sljedeće generacije, djeca, mladi, uključujući obrazovanje i vještine

Glavne razlike između RRF-a i ESI fondova

Kriterij	RRF	ESI fondovi
Priprema	Država članica priprema Plan za oporavak i otpornost koji je dodatak Nacionalnom programu reformi koji se priprema u okviru Europskog semestra. U Planu se utvrđuju glavni ciljevi i očekivani rezultati.	Država članica priprema Sporazum o partnerstvu i operativne programe u kojima definira prioritete i ciljeve koji se žele ispuniti.
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> Opći ciljevi – promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, ublažiti socijalni i ekonomski utjecaj krize, podržati zelenu i digitalnu tranziciju. Specifični ciljevi – postizanje ciljeva reformi i ulaganja kako su utvrđeni u planovima oporavka i otpornosti.	Ojačati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju smanjenjem razlika u razvijenosti između država članica.
Financijski instrumenti	Bespovratna sredstva i zajmovi.	Bespovratna sredstva i drugi financijski instrumenti (zajmovi, garancije, subvencije kamata).
Financiranje	Država članica po ispunjenju ciljeva dogovorenih u Planu za oporavak i otpornost podnosi zahtjev za naknadu troškova (dva puta godišnje).	Država članica temeljem provedenih projekata i isplaćenih sredstava podnosi zahtjev za naknadu prihvatljivih i ovjerenih troškova.

Financijska omotnica

- **Najveći instrument u povijesti EU-a:**
  - Više od polovice novog VFO-a;
  - Oko 80% proračuna NGEU-a.
- Obveze za **70%** bespovratnih sredstava moraju se preuzeti u razdoblju 2021. – 2022.

Izvor: Europski revizorski sud, na temelju prijedloga Komisije o uspostavi Mehanizma (po trenutačnim cijenama; po cijenama iz 2018. riječ je o iznosima od 310 milijardi eura za bespovratna sredstva i 250 milijardi EUR za zajmove) i zaključaka Europskog vijeća od 21. srpnja 2020. o planu oporavka i VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. (po cijenama iz 2018.).

Planovi za oporavak i otpornost

Država članica može podnijeti **nacrt Plana** počevši od **15. listopada** prethodne godine.

Konzultacije s
Komisijom

Država članica treba izraditi **konačni Plan** u okviru NPR-a i podnijeti ga **do 30. travnja**.

Komisija je dužna ocijeniti plan u roku od **dva mjeseca**.

Komisija šalje pozitivno ocijenjeni Plan **na odobrenje Vijeću**.

Vijeće kvalificiranom većinom odobrava procjenu Plana u roku od **četiri tjedna**.

Isplata predujma od 10%

Planovi će najvjerojatnije biti doneseni u drugoj polovici 2021.

Financiranje projekata

Sektorski gledano, sredstva će se moći koristiti u pravosuđu, školstvu, zdravstvu, znanosti, za istraživanje i razvoj, u gospodarstvu s ciljem podizanja produktivnosti, konkurentnosti i poticanja zelene i digitalne transformacije.

- **Prihvatljivi korisnici:**

- poduzetnici;
- javna poduzeća;
- lokalne jedinice;
- škole, fakulteti, instituti;
- domovi i drugi proračunski korisnici;
- neprofitne organizacije;
- itd.

- **Prihvatljive aktivnosti:**

- modernizacija, digitalizacija, pojednostavnjenje i ubrzanje rada javnog sektora;
- Investicijski projekti;
- Aktivnosti koje se financiraju u okviru ESI fondova (npr. informatizacija MSP-ova, inovacije u gospodarstvu, brze željeznice, uvođenje obnovljivih izvora energije u javni promet, uvođenje 5G mreža...).

RRF u Hrvatskoj

- Predviđena sredstva od ukupno **8,5 mlrd. eura**:
  - 6,2 milijarde eura bespovratnih sredstava i
  - 2,3 milijarde eura zajmova.
- Vlada u svakoj državi članici odlučuje **što** će financirati, **kako** će sredstva raspodijeliti, koliki će dio **sredstava** biti bespovratan za krajnje korisnike i koliki će dio korisnici osiguravati sami.
- Kod financiranja **poduzetničkih projekata** postotci financiranja i iznosi ograničeni pravilima državnih potpora.
- **Cilj**: paralelno uz izradu/odobrenje Plana raditi na pripremi reformi i projekata te započeti s provedbom što prije.

PLAN ZA OPORAVAK I OTPORNOST U RH

Prvi nacrt poslan EK.

Na nekoliko mjesta se kao ciljna skupina definiraju udruge npr. u okviru

- energetske obnove zgrada,
- reforme sustava doniranja hrane,
- digitalizacije poslovanja, posebno na području cjeloživotnog obrazovanja,
- socijalna zaštita (reforma sustava socijalne skrbi, razvoj usluge socijalnog mentorstva, strateški okvir za razvoj izvan institucijskih socijalnih usluga, osiguravanje regionalne jednakosti u dostupnosti socijalnih usluga za sve ranjive skupine).

Preporuka: iskoristit ga kao top-up za ESF za područja gdje su potrebe velike i mi smo ispod postizanja cilja: siromaštvo, socijalna isključenost, tržište rada za osobe s invaliditetom... Pokazati koliko je veći broj prijava i kvalitetnih projekata od dostupnih sredstava u ESF-u te što bi se postiglo top-up-om.

KRAJ

Hvala na pažnji!

Napomena: Stavovi autorice izneseni u ovoj prezentaciji isključivo su njeni osobni i stručni stavovi te ne odražavaju nužno stavove institucije u kojoj je zaposlena i ni na koji način je ne obvezuju.